

Krpanov rod

KRPA NOV ROD — priloga Brestovega obzornika.

Gradivo zanjo so pripravili učenci osnovnih šol občine Cerknica pod vodstvom njihovih mentorjev. Uredil Janez Praprotnik. Izid priloge je omogočila občinska izobraževalna skupnost.

Spoštovani bralci!

Tokrat predstavljamo prvič — v počastitev meseca mladosti in Titu v spomin — prilogo, ki so jo pisali naši najmlajši, učenci osnovnih šol naše občine.

Začetek je skromen, vsega dve strani, vendar za poskušnjo naj bo to dovolj. Odziv na povabilo k sodelovanju je bil presenetljivo številan in če si smem privoščiti oceno, tudi kakovosten. Zato sva bila z urednikom Obzornika v precejšnji zadregi, ker sva se prezgodaj dogovorila za samo dve strani. Če bodo mladi pisci in likovniki ostali tako zagnani, v kar ne dvomim, ne bo težko že v jeseni iziti na štirih straneh, potem pa na pomlad še enkrat.

Brestov obzornik izhaja v visoki nakladi, veliko višji, kot smo si to mogli privoščiti na vseh šolah skupaj. Poleg tega razpolaga s tiskarno, mi vsi skupaj pa premoremo komaj kakšen star ciklostilni »pajkel«, komaj dosti dober za kontrolke. Učenec bo vsaj lahko videl, kakšna je njegova beseda ali risba, kadar je tiskana. To bo pa gotovo spodbujalo k boljšemu in popolnejšemu, kar je navsezadnje namen te priloge, ki naj bi v prihodnje izhajala vsaj dvakrat letno na štirih straneh.

Mnogim dopisnikom, ki so se potrudili in poslali tako številne prispevke ter njihovim prizadevnim mentorjem, se oba z urednikom zahvaljujema in opravičujema, ker nisva mogla objaviti niti vsega najboljšega. Jemljite, kot da je objavljeno!

Vsem mladim želiva tudi junij — majski!

Janez Praprotnik

Sonce naše Jugoslavije

Pisalo se je leto 1941. Hitler je že močno pritiskal na našo državo. Nekega dne jo je tudi napadel. Nekaj časa so naši narodi in naši ljudje to opazovali, zavedni državljanji pa so se zbirali in so proti Hitlerju kaj hitro organizirali odpor.

Odpor je tu. Jugoslavija že udriha po Hitlerjevi in Mussolinijevi vojski. Vsak dan je po državi nešteto spopadov, diverzij in atentatov. Ponekod je naša partizanski vojski vzhajalo sonce, ponekod pa je zašlo, včasih so ga celo zakrili rdeči, krvavi oblaki. Zmage in porazi so se menjavali, kot se spreminja vreme v aprilu. Zdaj sije sonce, zdaj grmi in klesti toča. Dolg je bil ta april za partizane, veliko predolg. Štiri leta je trajal. Toda, kakor se v naravi april prevesi v maj, tako je prišla prava pomlad tudi partizanom. Hitler je kapituliral.

Ni lahka naloga držati sonce nad hribom. Tega so se zavedali naši revolucionarji s Titom na čelu. Vsa Jugoslavija je bila porušena. Morali so jo postaviti na noge. Bilo je veliko žuljev na rokah brigadirjev, ki so gradili novo Jugoslavijo. Bilo je veliko zlomljenih krampov in skrhanih lopat, preden je stala

nova Jugoslavija in se je sonce pomaknilo še malo više in so se meglice pred njim še bolj razpršile.

Stala je nova Jugoslavija, a tudi narodi so stali pred novimi nalogami. Iz porušene domovine je bilo treba zgraditi obnovljeno, iz obnovljene razvito.

Petintrideset let se je sonce naše dežele dvigalo in se jasnilo, ko pa je 4. maja 1980 ugasnilo srce tega sonca, je začelo zahajati.

Šest let je od tega, kar je umrl Tito, in šest let se pred soncem naše dežele gnetejo temni, grozeči oblaki. Šele zdaj smo spoznali, koliko je bilo vredno Titovo ime.

Spet je tu maj, mesec mladosti. Od njega pričakujemo veliko. Upamo celo, da bo vse leto en sam maj. Premalo pa se sprašujemo: »Ali smo pripravljene dovolj narediti za leto, da bi ga lahko imenovali MAJ? Ali smo pripravljene vsi posoditi svoje roke in svojo pamet in obdržati naše sonce visoko nad obzorjem?«

Črt Praprotnik
OŠ Nova vas

Smučar partizan — iz OŠ Nova vas

Razočaranje

Zaljubljen sem se v neko lepo dekle z Rakeka. Dala mi je naslov, jaz pa sem ji seveda takoj naslednji dan pisal. Napisal sem vse mogoče: kako je lepa, očarljiva, prijazna in da ima zelo lepe zobe. Na koncu pa še tisto, no, saj veste kaj, ali me ima rada ali ne. Zadnji dve besedi sem lepo okrasil z rožicami.

Minilo je teden in dva dni, ko je pismonoša prinesel pismo. Kar pri srcu me je bolelo, ko sem odpiral ovojnico, celo na stranišče sem moral teči. Ko odprem, vidim, da je naslov še kar primeren. Pisalo je namreč »Zdravo!«, ko pa preberem naprej, zagledam stavek: »Ne, imam že drugega fanta!«

Joj, kakšno razočaranje! Moje sanje so splavale po Obrhu. Samo še njo sem videl v beli poročni obleki in z drugim fantom. Pol ure sem bil v svoji sobi in gledal tisti nesrečni stavek. Razočaran sem bil tako, da še naloge nisem napisal. Pri kosilu sem bil žalosten in si nisem upal ne mami ne očetu pogledati v oči. Po jedi sem še spet v sobo buljil v tisti stavek: »Ne, imam že drugega fanta!«

Kaj pa sem hotel drugega kot sprijazniti se s tem. Če ima že drugega, ga pač ima. Sicer pa imam tudi jaz že drugo.

Alen Frbežar 8. b.
OŠ Stari trg

Šest let po Titu

Smrt našega voditelja je globoko prizadela vse Jugoslovane. Naš dolgoletni predsednik ni bil le velik borec za pravice, za socializem, bil je tudi velik borec za mir v svetu, za odpravo vseh kriznih žarišč. Ze pred vojno, pa tudi med njo je pokazal svoje odlike, posebno svoj čut za pravico. Vedno je vztrajal na tem, kar je hotelo ljudstvo, se zavzemal za pomoč še revnejšim od nas.

»V stiski spoznaš prijatelja,« pravi stara modrost in prav v vojni krizi se je kalilo naše prijateljstvo. S svojim zgledom je to prijateljstvo koval Tito. Ni se oziral na to, kakšne vere si, ni se oziral na to, kakšne narodnosti si, zanj je bil vsak prijatelj, ki je v stiski pomagal.

Bloški smučar — iz OŠ Nova vas

Tisti pa, ki so bili proti svojemu narodu, izdajalci, so bili v njegovih očeh gnide, gnoj, ki ga je treba odstraniti. Ko je šlo za to, ali bo Trst naš ali ne, je zmagala njegova razumnost, da ni treba po nepotrebnem izzivati nove vojne, novih žrtev. Prav tako nas je rešil sovjetske nadleže osemindesetega leta.

Jugoslavijo je vodil po poti socializma, napredka, enakopravnosti. Po njegovi zaslugi,

pa seveda tudi po zaslugi njegovih sodelavcev, se je Jugoslavija izklopala iz globoke zaostalosti. Vedno je trdil, da samo znanje in še enkrat znanje pelje naprej.

In mladina je sledila njegovim željam. Iz nepismenih so zrastle strokovnjaki, ki že v svetu nekaj veljajo. Po vojni je mladina rade volje prisluhnila Titovim željam po obnovi domovine. Zrasle so tovarne, železniške proge, ceste, šole... Jugoslavija se je s pospešenim tempom razvijala. »Na mladih sloni naša prihodnost«, je večkrat poudaril, in res so mladi pozabili na vojne vihre in zrli z upanjem v prihodnost.

Z njegovo smrtjo je ugasnila velika luč, naša srca so se izgubila v temi. Vsa Jugoslavija je hitela v Beograd, da se poslovijo od svojega vzornika.

Prav dobro se spominjam, kako smo sprejeli to žalostno novice šolarji. Naš takratni ravnatelj tov. Praprotnik nas je zbral v učilnici, vso šolo. Z minuto molka smo ob žalni glasbi počastili spomin na Tita. Takrat še nisem vedel, kaj je to tako hudega. »Vsak pač enkrat umre,« sem si mislil. A umrl ni navaden človek. Tisti dan smo imeli prosto in po televiziji smo spremljali žalne slovesnosti.

Mladi smo izgubili velikega vzornika. Po njegovi smrti je bil ritem našega razvoja upočasnjen. Cene so rasle, inflacija je bila vedno večja, vedno več podjetij je drvelo v izgubo.

Ves svet je žaloval za njim. Vsi so ga poznali kot velikega borca za mir, enega izmed pobudnikov neuvrščenih. Bil je res velik človek. Danes, v času velike gospodarske krize, bi ga še kako potrebovali.

A mrtvih se ne da obuditi. Preostane nam edino še to, da hodimo po njegovi poti, sledimo njegovim željam in spoštujemo suverenost drugih držav. To je naše vodilo za vnaprej, naša prihodnost.

Damjan Širaj 8. r.
OŠ Nova vas

Nalaganje Iesa — B. Truden 6. c OŠ Stari trg

Maj - mesec mladosti

Tudi v Cerknico je prišla pomlad. V maju, ko zunaj vse cvete, jo prav vsi začutimo. Pa še toliko pomembnih stvari se je zgodilo v maju. Skoraj ves mesec vihraje zastave. Prvega maja praznujejo vsi delovni ljudje. Tudi mi smo delavci. Učimo se in ob knjigah spoznavamo, kako so trpeli naši ljudje, da so nam priborili svobodo. Četrtega maja so Cerkničani pregnali sovražnika in svobodno zadihali.

Prav na ta dan pa se oglašijo sirene. Pred šestimi leti je umrl Tito. Takrat sem bila stara tri leta. Žalostna sem bila, čeprav nisem dobro vedela, kaj se je zgodilo. Ko sedaj pri poku spoznavam njegovo veliko delo, se mi zdi, da je še vedno nekje med nami.

Ta mesec smo po Notranjski ponesli kurirčkovo torbico

in lepo sprejeli tudi Titovo štafeto.

Čeprav je dan mladosti 25. maja, se mi zdi, da mladi praznujemo ves mesec.

Asja Dobrin 3. a
OŠ Cerknica

DAN MLADOSTI

Ob dnevu mladosti je pri nas vedno veselo. Takrat ima rojstni dan tudi moj bratec Jaka. Čeprav je še majhen, že ve, da se je takrat rodil naš dragi tovariš Tito. Na ta dan je vse veselo, kakor da bi imeli rojstni dan vsi ljudje.

Saša Drobnič 1. a
OŠ Cerknica

KAJ BO S TABO ŽITNO POLJE

Bleščala so se žitna polja, kjer danes stolpnice stojé, le v hribih in odročnih krajih še žitna polja valové.

Tam daleč, proč od mesta se skriva skromna vas, sprehaja veter se med polji in sliši se škrjančka glas.

Umaknil jelen se v gozdove, da v miru bi živel. A kaj bo s tabo, žitno polje? Kje tebi bo škrjanček pel?

Peter Mertelj
7. r., OŠ Grahovo

Ustvarjamo smetišča

Vse, kar je okoli nas, imenujemo okolje. Ta svoj prostor bi morali spoštovati tako kot svoj dom. Paziti bi morali nanj kot pazimo na pohišstvo, na posteljo... Žal pa je ta prostor čedalje bolj umazan in zapakan. Kadar grem v naravo, po gozdu, vidim polno konzerv, tetrapakov in plastičnih vrečk. V vsakem grmu je kaj, pa čeprav je do javnega smetišča le nekaj korakov. Vsek si misli: »Kaj bi delal nepotrebne korake in tratil bencin.« In tako odvrže odpadke tja, kjer ga nihče ne vidi. Naše okolje pa ni umazano le s smetmi. Veliko beremo v časopisih, gledamo po televiziji o onesnaževanju zraka. Industrija in dimniki domačih ognjišč spuščajo v zrak vsak dan neizmerljive količine drobnih, nevidnih delcev, ki jih potem vdihavamo. Vsrkajo jih tudi rastline, ki počasi umirajo. Posebno lepo se to vidi na jelkah, borih

in sploh vseh drevesih ob velikih prometnicah. Tovarne spuščajo odplake kar v potoke in reke, ki tečejo mimo njih. Veliko teh rek je postalo mrtvih, v njih ni ne rib ne vodnega rastlinja. Kako žalostna slika je to! V zadnjem mesecu smo doživeli hudo preizkušnjo. V Černobilu je v zrak začel uhajati radioaktivni jod. V Sovjetski zvezi tega sploh ne bi objavili, če ne bi tega odkrile švedske naprave. Vse to je oddaljeno stotine kilometrov od nas, vendar kljub temu nismo smeli jesti solate in gob. Kaj bi šele bilo, če bi padla atomska bomba. Tega se mnogi ljudje sploh ne zavedajo. Kako brez pameti sekamo vejo, na kateri sedimo! Kako dolgo še?

Janez Usenik 7. r.
OŠ Nova vas

Pri nas doma

Naš dom je pravzaprav velika, prostorna hiša. Tudi naša hiša ima okna in vrata, televizor in radio ter razno pohišstvo. Vse lepo in prav bi bilo, če ljudje v njej ne bi bili tako različni. Pa nikakor ne samo po zunanosti. Da vedno hodim v trgovino jaz, je seveda normalno. Toda to, da moram tudi po drva vedno jaz, je preneumno. Večkrat sem se pritožil vrhovnemu štabu-očetu, vedno pa je sledil odgovor: »Ne pozabi, da si najmlajši član družine.« Ali pa: »Saj imaš še prve noge.« Toda če imam prve noge in sem najmlajši, sem torej prešibak za tako težka dela, si mislim. Očeta vse popoldne ni doma, komaj pa pride domov, mi servira cel kup raznih del. Misli, da bom samo kimal in poslušal. No, kadar je on doma, to seveda tudi delam. Ko pa je v službi in mama začne s svojimi ukazi, se začno moje stavke. Sprva mam ubogam, ko pa moram že petič po stopnicah dol v skrinjo in v klet, mi vzkipi. Šestnajst stopnic gor, šestnajst dol. To je pa že višek. Vsek dan po petkrat. Enkrat po meso, drugič po krompir. Ravno se sezujem, pa se mama spomni še

na zelenjavo. Zopet se moram obuti, stopnice... Ko je mama zadovoljna, se tudi jaz pridružim očetu, ki se je vrnil z dela. Gledava košarko. Napeto je, Cibona vodi le za dve točki. Takrat pride mama, pritisne gumb in začne se film na drugi TV mreži. Oče mirno sedi in jo pogleda. Zakaj se pa sedaj ne dela šefa? Mar ne bi tudi on pritisnil gumba, saj raje gleda košarko. V rahli jezici se dvignem iz mehkega fotelja in se »zmigam« k svoji mavrici. To se seveda računalnik. Edina stvar ki me še razume na tem svetu. Vključim ga in natipkam »LOAD«. Pridno naloži program in igra se začne. Nalaganje je dolgočasno in traja tudi do pet minut. Takrat se zaslišijo koraki, mama odpre vrata. Večerja! Ves jezen izključim Spectrum in grem po večerjat. Takoj nato pa očetov ukaz: »Umit in spat.« Moram ga ubogati. Življenje se mi včasih zdi podobno Spectrumovemu. Oče ukazuje... Oče ukazuje... Jaz izpolnjujem... Izpolnjujem in ubogam.

Janez Mohar, 8. a.
OŠ Stari trg

Moja vas

Košček zemlje, košček sreče, ki ji pravimo ljubeče: KRUSČE Moja vas je zelo lepa in majhna, saj so v njej le tri hišice, ki so bile zgrajene že pred vojno. V njih živi enajst ljudi. Vsi vaščani se ukvarjamo s poljedelstvom. Čeprav delo na polju preznoji človeka, nam dobre volje ne zmanjka nikoli, kajti vsakdanji stik z naravo nas rešuje pred posledicami stehnižiranega načina življenja. Blizu vasi je gozd, kamor se skoraj vsako jutro zatekajo srne. Ne podimo jih proč, čeprav nam včasih požro fižol ali zelje. Vsi namreč vemo, da se morata tako človek kot žival nekako preživeti. Kako, pa sama najbolje veste. V naši vasi pa imamo, kar je danes zelo pomembno, tudi zdravo pitno vodo. Ne zmanjka nam je nikoli, tudi v največji suši ne, saj je pritok velik. Pred vojno je bilo na Kruščem precej bolj živahno, saj je tu živelo trikrat toliko ljudi kot zdaj. Imeli smo tudi svojo gostilno, šolo in trgovino. Prepričana pa sem, da moja vas ne bo izginila, kot izginja presihajoče Cerkniško jezero, saj moj sta-

rejši brat že gradi hišo na domačih tleh. Blizu moje vasi je tudi lovska kočica, kjer se ob nedeljah zbirajo lovci. Tam sestankujejo, balinajo, včasih priredijo tudi veselico. Tudi moj oče je lovec, zato grem večkrat ob nedeljah z njim med veselo zeleno družino. Na svojo vas sem zelo navezana in ponosna. Za nič na svetu je ne bi zapustila, čeprav se moram v šolo voziti z avtobusom in v njej ni ne kina ne diska. Vse to mi odtehta sprehod skozi čudovito naravo, ki se je že odela v zeleno barvo pomladi. Polje nas je poklicalo k sebi. Pozno poletje nam bo s poljskimi sadeži poplačalo našo ljubezen do zemlje. Jesen bo naše poti prekrila s pisano preprogo suhega listja. Zima nas bo poskušala z visokim snegom odrezati od sveta, živalim pa bo skušala odbiti zadnjo uro. Toda z gazmi si bomo utrlji pot do avtobusa. Živalim pa bomo nanosili sena v krmišče. V bližini vasi Cajnarje in potoka Cerkniščica je ena izmed treh hiš moj ljubi, dragi dom. Vesna Zalar 6. a.
OŠ Cerknica

Hlev. Narisal V. Klančar OŠ Nova vas

Naj bo mir

Kaj je vojna?
Vojna so nerazumni ljudje, ki jim prepovedujemo delati jedrske bombe, ki jim prepovedujemo delati jedrske rakete, ki jim prepovedujemo delati smrtonosna orožja. Ker so nerazumni ljudje, ne morejo razumeti, kar jim prepovedujemo.

Zakaj so po svetu vojne?
Ali so zato, ker ponoči spimo brez sanj?
Ali so zato, ker se čez dan ne znamo igrati in se premalo učimo?
Ali so zato, ker se nimamo radi?
Ne recite, da odgovor pozna samo veter!
Pravico imam do odgovora. Zahtevam ga!

Zakaj so po svetu lačni ljudje?
Ali so zato, ker ponoči ne sanjamo o kruhu?
Ali so zato, ker čez dan mečemo kruh v smeti?
Ali so zato, ker se imamo premalo radi?
Ne recite, da odgovor pozna samo veter!
Pravico imam zvedeti, če so bombe in rakete prikrajšale ljudi za kruh. Zahtevam odgovor!

Naj bo svet rodovitna njiva!
Naj jo dež poji z mirom!
Naj jo sonce greje s svobodo!
Naj jo veter boža z ljubeznijo!
Naj se nad njo razpne nebo prijateljstva!

Potem se bodo nerazumni ljudje orazumili.
Potem bo naše spanje bogato sanj.
Potem se bomo čez dan lepo igrali in dosti naučili.
Potem se bomo imeli radi.
Potem ne bodo ljudje umirali zaradi lakote.
Potem ne bo več vojn.
Potem bo mir.
Naj bo mir!

Patricija OBREZA, 6. a., OŠ Cerknica

IZ NAŠIH VASI

Vsi vaščani smo med seboj zelo povezani, veliko pomagamo drug drugemu. Ne poznam sosedov v tej vasi, ki bi bil s kom sprt. Dostikrat se ob nedeljah popoldne zberemo pod lipo sredi vasi, kjer poklepamo o svojih težavah. Zgodilo se je tudi, da sosed raztegne harmoniko in prav lepo nam je. Večkrat priredimo tudi piknik, za katerega prej zberemo denar. Pred nekaj leti smo na ražnju spekli celega prašiča. Ta mi je ostal v posebnem spominu, ker

nam je ušel, preden smo ga dali na raženj.
Alenka
Studeno na Blokah

Naša vas je pametno postavljena. Vsa je na rebri in ni požrla niti koščka rodovitne zemlje. Takoj pod vasjo leži polje, kruh in življenje tukajšnjih prebivalcev ali, bolj rečeno, njihovih prednikov, kajti sedaj jih bolj malo živi samo od zemlje.
Danilo
Nemška vas
na Blokah

Čarovnice. A. Sterle OŠ Stari trg

IZ NAŠIH VASI

Kraj obišče veliko turistov, ki si z zanimanjem ogledujejo dva »beča«, v katera teče voda. Nekaj ljudi še dandanes napaja živino v njih.
Barbara
Velike Bloke

Rada živim v tej vasi, saj se nam kaže krasna in razkošna v pomladnem cvetju, vsa zelena v poletju, škrlatna v jeseni, pozimi pa v bleščeči belini ali pa v sanjavi sivini meglenih dni.
Irena
Studenec na Blokah

Tu je prava bloška zima in če trkaš na vrata, moraš močno udariti, da preglasiš notranjsko burjo. Ko pride poletje, je ta mala vasica vsa v cvetju. Domačini pa s svojimi pridnimi rokami veselo obdelujejo zemljo. Tu se vsi ukvarjajo s kmetijstvom. Mnogo mladih ljudi je pred leti odšlo v mesta za delom v tovarne. Le včasih še pridejo pogledat, če vas še stoji. Ni čudno, da potem stari ljudje tarnajo, kam je veselje šlo.
Tanja
Andrejčje na Blokah

Prisrčen obisk

7. maja je k nam prišla kurirčkova pošta. Ob tej priložnosti smo povabili Ladico Štritof, rojeno Petrič, ki nam je pripovedovala o Slivniškem bataljonu. Slivniški bataljon je bilo lažno ime za civilni logor pod Snežnikom, ki je sodil v sestav Notranjskega odreda. Štel je 117 ljudi, predvsem otrok, mater in starčkov, ki so se 2. septembra 1942. leta umaknili iz Loške doline, da jih ne bi postrelili Italijani. Med njimi je bila tudi Petričeva družina. Ladica je bila takrat stara 13 let. Dodeljena je bila v enoto, ki je skrbela za prehrano, drva in gradnjo gozdnih zavetišč. Po vodo in hrano so hodili v okoliške vasi, ki so bile oddaljene več ur. Prehranjevali so se predvsem s krompirjem in z gozdnimi sadeži. Od vsakega obroka pa so del odstopili najmlajšim. (V taborišču sta se rodila celo dva otroka.)

Delili so si vse, celo vodo iz luže. Ker Ladica ni imela čevljev, si je noge zavijala v vreče, zato je hudo ozebla. Pozimi 1942. leta so Italijani taborišče obkloplili in ga uničili, ljudje pa so se pravočasno umaknili. Petričeva družina je tedaj rešila le veliko zeleno odejo. Ladica je pograbila šestmesečnega bratca Iva. Zatekli so se pod veliko smreko. Lilo je kot iz škafa. Ognja niso mogli niti smeli zakuriti. Mali Ivo je jokal. Da bi ga utišali, so v menažko nastregli malo deževnice in vanjo pomešali koruzne moke ter mu dali, da si je napolnil želodček.

Slivniški bataljon je kmalu po tem dogodku razpadel, kajti sposobni za boj so odšli v partizane, mlajši in starčki pa v Belo Krajino. Tam je Ladica naredila bolničarski tečaj in postala bolničarka partizanske bolnice Planjava v Starem trgu. Prišla je svoboda. Ladica je v boju zanjo izgubila očeta, mati je bila na smrtni postelji, dom pa so si prilastili drugi. Želala je študirati medicino, a se je morala odreči tej želji, saj je morala poskrbeti za sestrico in brate, da so z njeno pomočjo vsaj oni končali šolo. Ta pripoved nas je zelo pretresla. Toda nihče od nas si ne zna predstavljati, kako so prenesli vse napore. Mi že jadikujemo, kadar imamo sedem ur in nam malo zakruli v želodcu ali pa na športnem dnevu malo več pešačimo in se nam naredi žulj. Mogoče nam bo ta pripoved le pomagala laže prenašati naše vsakdanje drobne težave.

UČENCI 7. raz., OŠ Grahovo